

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)
за програмою професійного спрямування
«Економіка підприємства»
(назва програми)

на тему: «Підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві (на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання
Ніков Я.В. _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Бабій О.М. _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність проблеми підвищення ефективності використання персоналу промислового підприємства очевидна в умовах несприятливого економічного стану в країні.

Пошук резервів і шляхів підвищення ефективності використання персоналу допомагає багатьом підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність, уникнути банкрутств і вижити в умовах ринкової економіки. В умовах зниженого попиту на продукцію підприємство змушено шукати шляхи оптимізації витрат.

Створення виробництва світового класу завжди пов'язане з людьми, які працюють на підприємстві. Вірні принципи організації виробництва, оптимальні системи і процедури грають, звичайно, важливе значення, але реалізація всіх можливостей, закладених в нових методах управління, залежить вже від конкретних людей, від їх знань, компетенції, кваліфікації, дисципліни, мотивації, здатності вирішувати проблеми.

Компетенція потрібна працівникові, який займається розробкою нових виробів або устаткування, хоч би тому, що створення нової техніки вимагає, як мінімум, знання того, як працюють старі машини і устаткування.

В результаті прогнозу попиту і пропозиції на трудові ресурси будь-яка організація може виявити кількість людей, яких вона потребує, рівень їх кваліфікації і розставляння кадрів. Може бути розроблена узгоджена кадрова політика, що включає системи набору, підготовки, вдосконалення і оплати кадрів, а також політика стосунків між адміністрацією і робітниками. Цей стратегічний план може бути розбитим на конкретні програми використання трудових ресурсів. Чим більше чисельність, тим за інших рівних умов більше об'єм виробленої продукції.

Мета дослідження є вивчення впливу персоналу підприємства на виробничі можливості підприємства на досліджуваному підприємстві ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Завдання дослідження:

1. Розглянути теоретичні питання складу, структури персоналу підприємства.
2. Виявити показники ефективності використання персоналу на промисловому підприємстві.
3. Дослідити основні проблеми кадрової політики на підприємстві.
4. Дослідити структуру персоналу на ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».
5. Визначення резервів продуктивності праці та шляхи її підвищення на ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Об'єкт дослідження є персонал підприємства ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Предметом дослідження є вплив персоналу ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» на продуктивність праці і виробничі можливості підприємства.

Методи дослідження

У даній дипломній роботі були використані наступні методи: порівняльний метод, економічного аналізу, статистичного аналізу, факторного аналізу ефективності використання персоналу на підприємстві та інше.

Інформаційна база дослідження

Теоретичною основою написання цієї випускної кваліфікаційної роботи є дослідження авторів, які займалися вивченням інформації як з підручників з економіки підприємства, управління та мотивації персоналом підприємства, так і з періодичних видань.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (43 найменувань) та. Загальний обсяг роботи становить 91 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 30 таблиць, 17 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи управління персоналом підприємства»** розглянуто сутність категорії персонал на виробничому підприємстві. Автором роботи розглянута класифікація персоналу підприємства в залежності від різних ознаками, що викликається потребами планування, обліку і управління діяльністю виробничих підприємств. Крім того у кваліфікаційній роботі було розглянуто планування чисельності персоналу підприємства. Успішність роботи і розвиток будь-якої організації залежить від того, наскільки її працівники здатні ефективно виконувати свої обов'язки, використовувати техніку та технології, продуктивно працювати. Таким чином, персонал є важливою складовою організації, яка визначає ефективність використання всіх інших ресурсів.

Важлива увага в усіх організаціях має приділятися саме професійним якостям співробітників: рівню їх освіти, кваліфікації, знанням та навичкам. Причому, коло останніх постійно розширюється і вже зараз охоплює крім професійних знань і навичок роботи, ще й правові знання і якості, організаційні та економічні, технічні та інформаційні.

Управління персоналом в будь-якій організації здійснюється на правовій. Слід відзначити, що іноді самі суб'єкти управління персоналом можуть виступати в якості об'єкта управління, тісно пов'язані між собою в процесі здійснення управління персоналом.

Економічна ефективність у сфері управління персоналом означає досягнення цілей організації шляхом використання співробітників за принципом економічної витрати обмежених ресурсів. Цей принцип реалізується при найбільш сприятливому співвідношенні між результатом праці та масштабом його використання (продуктивність праці) і відповідно при найбільш сприятливому співвідношенні між результатом праці персоналу і витратами на персонал (економічність праці).

У другому розділі **Аналіз ефективності використання персоналу на підприємстві ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»** проаналізовано господарську діяльність підприємства по основним техніко-економічним показникам за останні три роки виробничо-господарської діяльності. В розділі також було розглянуто основні види продукції, що випускає ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель», їх якісні характеристики та основні переваги. Крім того були розглянуті основні ринки збуту продукції підприємства. В другому розділі роботи автором детально був проведений аналіз ліквідності ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель», аналіз фінансової стійкості підприємства, аналіз показників рентабельності підприємства та аналіз ділової активності. Було розглянуто забезпеченість ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» персоналом, проаналізований його якісний склад та динаміка руху. Ретельно було проаналізовано показник продуктивності праці ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель», як основний показник ефективності його використання. Останнім етапом другого розділу було розглянуто ефективність використання персоналу ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель», та розглянуто співвідношення темпів росту заробітної плати підприємства та темпів росту продуктивності праці на підприємстві.

У третьому розділі **«Шляхи підвищення ефективності використання персоналу на ПАТ «Одескабель»** були розглянуті резерви підвищення ефективності використання персоналу на досліджуваному підприємстві. При аналізі резервів підвищення ефективності використання персоналу ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» найважливішим завданням є виявлення і використання резервів зростання продуктивності праці на підприємстві. Резерви зростання ПП - це такі можливості економії суспільної праці, які хоча і виявлені, але з різних причин ще не використані (реальні можливості економії витрат живої і упередженої праці – зниження трудомісткості і збільшення вироблення). Йдеться про невикористаних можливостях вдосконалення техніки, технології, поліпшення організації

виробництва, праці і управління, тобто можливостях повнішої реалізації продуктивної сили праці за рахунок поліпшення використання всіх чинників і джерел її зростання.

Також у кваліфікаційній роботі були запропоновані шляхи підвищення ефективності використання персоналу на досліджуваному підприємстві. Автором було виявлено, що стратегія підвищення економічної ефективності використання персоналу на ПАТ «Одескабель» в якості першого заходу передбачає заміну обладнання Екструдера М 140 на нове обладнання Екструдер HGS-50, яка дає змогу підвищити економічну ефективність виробництва кабелю. Це обладнання служить для постійного натягнення жили та предотвратіння розкрутки барабана або катушки з проволокою при зупинці агрегата або зменшення швидкості екструзії. Цей захід дозволить підвищити продуктивність праці на підприємстві за рахунок підвищення випуску продукції.

Також з метою підвищення ефективності системи управління персоналом на ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» запропоновано заміна типових деталей, що мають швидкий період зношуваності, на деталі з більш міцного матеріалу, що характеризується підвищеними строками експлуатації (зокрема , булату).

ВИСНОВКИ

Виконана робота дозволяє зробити деякі висновки:

1. Персонал організації є її найбільш цінним надбанням, цінністю або ресурсом. Він характеризується кількісними характеристиками та певними якостями. В останній десятиліття як в наукових, так і, особливо, в практиці управління на перший план виходять питання врахування саме якісних характеристик співробітників, їх ефективне використання та забезпечення неперервного розвитку. З цих позицій більш вагомим стає роль управління персоналом.

2. Управління персоналом є найбільш важливою функцією загального менеджменту організації. Оскільки тільки від праці людини залежить наскільки ефективно використовуються всі інші ресурсів, які є в розпорядженні підприємства. Існують певні функції управління персоналом та відповідні їм завдання. До того ж, при виконанні функцій та завдань управління персоналом вкрай потрібно дотримуватися певних принципів. Управління персоналом здійснюється цілою низкою суб'єктів цього управління та в обов'язковому порядку має носити комплексний та системний характер.
3. З кожним роком спостерігається покращення основних техніко-економічних показників господарської діяльності підприємства ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель», що свідчить про позитивну діяльність підприємства. У що у 2017 р. порівняно з 2016 р. обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) зріс на 373947 тис. грн., або на 30,9 %, у 2016 р. порівняно з 2015 р. також зріс на 258792 тис. грн., або на 27,2 %. При цьому обсяг виробленої продукції у 2017 році порівняно з 2016 роком зріс на 349990,6 тис. грн. або на 28,9 %, а у 2016 році порівняно з 2015 роком зріс на 239510,6 тис. грн. або на 24,7 %. Можна зазначити, що у 2017 році порівняно з 2016 роком підприємство більше реалізовувало продукції, ніж призвело, а у 2016 році порівняно з 2015 роком – навпаки. Показник фондівддачі зріс з 2,96 грн. у 2015 р. до 4,02 грн. у 2017 році. Що свідчить про зростання ефективності використання основних засобів з кожним роком.
4. Найбільшу питому вагу у структурі персоналу ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» складає промислово-виробничий персонал підприємства. Так по даним аналізу у 2015 році промислово-виробничий персонал підприємства складав 64% у загальній кількості робітників, у 2016 році він дорівнював також

64%, а у 2017 році вже 66% в загальній кількості робітників підприємства.

5. Середньорічна продуктивність праці одного працівника підприємства ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» за аналізований період постійно зростала. Так у 2016 році в порівнянні з 2015 роком середньорічна продуктивність праці виросла на 25,13%, а у 2017 році в порівнянні з 2016 роком ще на 21,63% і дорівнювала 1803,94 тис.грн. На цю позитивну динаміку зростання вплинуло підвищення обсягів реалізованої продукції підприємства за аналізований період. Також мала тенденцію зростання середньорічна продуктивність праці одного робітника підприємства. У 2016 році в порівнянні з 2015 роком середньорічна продуктивність праці одного робітника виросла на 24,74%, а у 2017 році в порівнянні з 2016 роком ще на 18,04% та дорівнювала 2724,5 тис.грн.
6. ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» упевнено дивиться в майбутнє і активно бере участь в побудові сучасного ринку як в Україні, так і за її межами. Запропоновані у третьому розділі кваліфікаційної роботи напрямки підвищення ефективності використання персоналу дозволять підвищити середньорічну продуктивність праці ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» на 15,5 тисяч гривень.